

Nghe đờn ca tài tử trên Du Thuyền Cần Thơ

Từ minh Tâm

Đêm nay là đêm cuối cùng trong chuyến du lịch bốn ngày Miền Tây sông nước. Anh Thuận, người hướng dẫn đoàn, dặn chúng tôi có mặt ở phòng khách của khách sạn lúc 6 giờ rưỡi để cùng nhau đi bộ qua du thuyền Cần Thơ ở bến Ninh Kiều. Nhưng bà con có vẻ háo hức nên đã hiện diện sớm hơn từ lúc 6 giờ. Họ ra phía sau khách sạn để hưởng gió mát và chụp hình ở sát bờ sông nơi có phong cảnh rất đẹp.

Từ khách sạn qua cầu tàu để lên du thuyền cũng gần, chỉ đi bộ độ năm phút đã tới. Lúc này trời cũng hơi tối. Nhiều đèn màu được giăng dọc theo hai bên cầu tàu để lên du thuyền tạo cho du khách một cảm giác vui vẻ, yêu đời. Trên du thuyền cũng vậy, đèn trên tàu thấp sáng trung, xung quanh tàu lại gắn đèn màu xanh đỏ để tạo ra một chôn phồn hoa hầu quyền rũ khách nhàn du mau chân tìm đến.

Du thuyền có ba tầng có tên là Nhà Hàng Du Thuyền Cần Thơ. Chiều dài tàu khoảng 50 mét. Chiều ngang rộng nhứt khoảng 15 mét. Bàn ghế đã sắp sẵn. Tôi nhảm tính với cả ba tầng chắc tàu có thể chứa được khoảng 600- 700 thực khách. Nhìn chiếc tàu này, tôi lại nhớ lại chuyện cũ. Đó là năm 1984, tôi đi theo đoàn của Trường Đại Học Bách Khoa về công tác ở Cần Thơ để tìm chỗ cho sinh viên thực tập. Tối hôm đó, công việc đã xong. Anh em rảnh rỗi mới đi dạo Bến Ninh Kiều. Thấy có Nhà Hàng Nội Cần Thơ, lúc đó là nhà hàng quốc doanh chuyên phục vụ cho khách du lịch mà lại vắng khách, chúng tôi rủ nhau xuống đó để tính uống cà phê, hóng mát. Lên tàu, an vị xong, khi máy cô phục vụ tới chúng tôi hỏi giá cà phê xong thì từ từ ... bên lên đứng lên đi về. Giá một ly

cà phê ở đây cao gấp mấy lần ở ngoài vì bán cho khách du lịch. Giá cao như vậy cho nên nhà hàng vắng khách cũng phải. Còn chúng tôi lương công chức không đủ chi tiêu mỗi tháng thì làm sao xài sang. Mỗi lần đi công tác xa, phải ăn cơm đường cháo chợ, thì tháng đó sẽ bị thiếu trước hụt sau. Đó là thời bao cấp, dân chúng trong nước thật quá nghèo, quá khổ. Bây giờ thấy tàu lớn hơn mà khách khứa cũng nhiều. Thật là cảnh trí ngày nay khác xa 25 năm trước một trời một vực.

Tiếng anh Thuận mời cả đoàn chụp hình kỷ niệm chuyến đi ở trước cổng làm tôi trở về với thực tại. Chụp hình xong, chúng tôi lên tàu và được hướng dẫn lên tầng trên cùng. Tầng này không có nóc để du khách có thể tự do thụ hưởng không khí trong lành của gió mát từ giữa sông thổi vào. Ở một đầu tàu là sân khấu nơi một lát nữa đây sẽ có trình diễn ca nhạc. Tầng trên cùng này có sắp bàn ghế cho khoảng hơn 200 thực khách ăn uống, nghe nhạc.

Có lẽ chúng tôi tới hơi sớm nên giờ này khách khứa chỉ mới lựa thưa, chưa đông đảo

Du thuyền Cần Thơ

lắm. Nhà hàng cũng chưa dọn cơm tối nên tôi có dịp ngắm cảnh sông nước hữu tình của Cần Thơ từ trên cao. Ở đây, phong cảnh có vẻ thoáng đãng, mênh mông. Xa xa là cầu Cần Thơ mới đang xây cất. Dưới sông ghe thuyền qua lại tấp nập. Có chiếc thật to chờ hàng thật ... khẳm như sắp chìm. Có chiếc nhỏ nhỏ chở du khách đi tham quan. Vài chiếc tàu cao tốc chạy thật nhanh cuốn theo phía sau những đợt sóng cuộn cuộn. Trong bờ, nhà cao cửa rộng coi cũng khá phát triển. Tôi thăm so sánh với các tua du thuyền khác trên thế giới mà tôi có dịp tham dự thì tiện nghi ở đây thật ra không bằng nhưng dù sao du thuyền Cần Thơ cũng có nét duyên dáng riêng của nó. Trên du thuyền có mấy cô gái trẻ xinh đẹp nhưng ăn mặc hơi “thiếu vải” đang đi lại. Chúng tôi lấy làm lạ và hỏi Thuận “Mấy cô này làm nghề gì”. Anh ta cho biết đó là mấy cô “tiếp thị”

Chợ mới Cần Thơ

chuyên bán rượu mạnh và thuốc lá ngoại quốc. Những nhà hàng lớn thường hay có mấy cô này làm việc. Dân trong nước thì đã quen mắt. Còn Việt kiều mới về quê thấy mấy cô này cứ tưởng là ... gái. Từ nửa vòng trái đất trở về quê hương sau bao năm xa cách, thấy cái gì lạ cũng hỏi. Chúng tôi thật giống như một anh “nhà quê ra tỉnh”. Nhưng mà bán rượu và thuốc lá thì đâu có cần ăn mặc thiếu vải như vậy. Người Việt Nam ngày nay có những cách “tiếp thị” hơi kỳ lạ, khó hiểu !!!

Ngồi chơi một chút thì khách kéo tới cũng đông và nhà hàng bắt đầu dọn cơm tối. Bữa cơm cũng gồm những món bình thường như các nơi khác nên không có gì để nói. Ăn được nửa buổi thì tàu bắt đầu tách bến và chương trình văn nghệ cũng bắt đầu. Dân Miền Tây khoái nhạc “sến” nên chương trình này chỉ toàn là những bài hát trước 75 (nhạc vàng) như những bản: Tàu Đêm Năm Cũ, Chuyến Đi Về Sáng, Thành Phố Buồn, Lâu Đài Tình Ái ... Cũng có một bài nhạc Trịnh Công Sơn xen lẫn với những bài vọng cổ. Mấy cô, cậu ca sĩ tuy không nổi tiếng nhưng hát cũng hay. Nhạc thuộc loại “sến” nên rất dễ đi vào lòng người. Họ chỉ cần hát rõ lời và đúng nhạc là được rồi. Ban nhạc cũng hay lắm. Họ có thể đàn tâu, cổ nhạc rất điêu luyện. Mỗi khi ca sĩ ngưng hát thì ban nhạc đệm vào rất hay. Ngoài chương trình chính ra, còn có một phần chương trình

phụ dành cho thực khách nào có khả năng thì lên biểu diễn. Có một vị khách chịu chơi lên hát một bản cũng hay. Một điều có thể khiến bạn phì cười. Đó là khán giả tham dự có vẻ bình dân. Họ thiếu tôn trọng ca sĩ và những thực khách khác đang thưởng thức ca nhạc. Họ ăn nói ồn ào. Họ đi lại lộn xộn. Họ kêu nhau inh ỏi. Đa số thực khách tối nay là người nói giọng Bắc chứ không phải dân Miền Tây chánh cống. Có thể họ khá giả nhưng cung cách sinh hoạt của họ vẫn còn ần tàng một sự ... thiếu văn minh. Tôi cảm thấy hơi buồn cho những ca sĩ, nhạc sĩ đang ca hát thật hay trên sân khấu mà người thưởng thức lại thiếu tế nhị. Ngày nay, dân miền Bắc đi du lịch nhiều lắm.

Như tối nay có nguyên một đoàn chừng 50 người từ Nghệ An vào chơi. Còn ba ngày qua, song song với đoàn khách 10 người toàn Việt kiều của chúng tôi đi với công ty Saigontourist cũng có một đoàn khác gần 20 người toàn nữ của Hà Nội. Họ rủ rủ và tổ chức nguyên đoàn đi chơi với nhau. Từ Miền Bắc vô Miền Tây chơi thì chắc họ cũng phải có tiền nhiều lắm.

Trong khi thực khách ăn uống và nghe ca nhạc thì tàu di chuyển chậm chậm về phía bắc ra khoảng giữa sông sau đó sẽ vòng lại. Trời

cũng đã tới. Thành phố Cần Thơ đã lên đèn. Từ giữa sông nhìn về phía Cần Thơ trông cũng đẹp lắm. Dọc từ ngã ba sông ở khách sạn Ninh Kiều về tới khu chợ Cần Thơ đèn đóm sáng trưng. Bờ sông Cần Thơ về đêm nhìn khá vui mắt. Trái lại, ở bờ sông phía bên kia là một

Ghe thuyền chở khảm như sắp ... chìm

xóm dân cư còn chưa phát triển nên tối hơn. Cuộc sống ở đó chắc còn nghèo hơn so với bên bờ phía Cần Thơ. Nhìn hai bờ sông Cần Thơ ta có thể liên tưởng tới sự phân hoá về cuộc sống của người dân Việt Nam hiện nay. Người giàu thì giàu quá mức. Kẻ nghèo thì cũng nghèo dữ lắm.

Tàu đang chạy ngược lại theo một vòng khép kín. Lúc này bữa tối đã xong. Chương trình ca nhạc đã tới bản nhạc cuối cùng. Đó là bài ca vọng cổ mang tên Tình Anh Bán Chiếu:

*Hồ hơ...chiếu Cà Mau nhuộm màu tươi
thắm
Công tôi cực lắm mưa nắng dãi dầu
Chiếu này tôi chẳng bán đâu
Tìm cô không gặ p... ờ... hò ... h ơ...
Tìm cô không gặp tôi gói đầu mỗi đêm...*

*Ghe chiếu Cà Mau đã cắm sào trên bờ
kinh Ngã Bảy, sao cô gái năm xưa chẳng
thấy ra ... chào ...
Cổng vườn cô khoá kín tự hôm nào ...*

Người nam ca sĩ có tướng mạo hao hao mà giọng hát cũng hơi giống Út Trà Ôn . Anh ta

có giọng ca mạnh và ca bài vọng cổ này thật hay và truyền cảm. Ngày nay, Tình Anh Bán Chiếu là một bài vọng cổ phổ thông mà bất cứ một nam ca sĩ nào ở các trung tâm du lịch có đờn ca tài tử Nam Bộ đều thuộc và sẵn sàng trình bày khi có yêu cầu. Bài hát này của soạn giả Viễn Châu được tài tử Út Trà Ôn thâu vào đĩa nhạc và hát thường xuyên trên đài phát thanh hồi thập niên 60 khi tôi mới lớn. Ngày nào cũng nghe trên đài phát thanh nên những bài vọng cổ đã thấm vào tâm tư của tôi. Tối hôm nay, nghe lại bài hát ở đây, lòng tôi chợt bồi hồi xao xuyến nhớ lại những ngày thơ ấu. Những người bạn trong đoàn từ nửa vòng trái đất về đây nghe một bản nhạc quê hương, chắc cũng mang một tâm sự man mác giống như tâm sự của Anh Bán Chiếu khi đem chiếu đến giao mà cô gái khi xưa đã cất bước theo chồng. Việt kiều xa quê nhiều năm, về lại quê nhà làm sao tìm lại được người xưa cảnh cũ. Hát hơn nửa bài, từ sân khấu, người ca sĩ bước xuống khán giả và đi một vòng vừa hát vừa bắt tay khán giả để từ giả. Khi anh trở lại sân khấu thì cũng tới anh hát câu kết:

*Sông sâu bên lở, bên bồi
Tình anh bán chiếu trọn đời không phai.*

Tôi tự nghĩ: câu cuối của bài Tình Anh Bán Chiếu cũng giống như tình cảm của tôi với cổ nhạc, với cải lương. Tuy tôi không si mê nhưng chắc tôi vẫn còn yêu thích bộ môn nghệ thuật này cho tới lúc từ giả cõi trần ! Ai có chê tôi “nhà quê” thì tôi cũng chấp nhận một cách tự hào.

Hết bài Tình Anh Bán Chiếu thì cũng hết ... tiền. Chúng tôi xuống tàu về khách sạn nghỉ ngơi đêm cuối cùng ở Miền Tây sông nước.

Tối hôm nay chắc tôi sẽ mơ về một ngày nào đó sẽ có dịp trở lại quê hương để thưởng thức tiếp một đêm vui khác trên dòng sông Cần Thơ đầy thơ mộng. Ngày đó chắc còn lâu vì: ngày về còn xa lắm người ơi ...

oooOOOooo